

[Udenrigsministeren.]

formålet. Der kan meget vel tænkes situationer, hvor det vil være formålstjenligt og rigtigst, at et lille land ikke straks erklærer krig, medens det i andre tilfælde kan ligge anderledes.

Jeg kommer nu til et punkt, som er af særlig interesse for os i forbindelse med spørgsmålet om Danmarks tilslutning til Atlantpagten, og det er spørgsmålet om, hvorledes Grønlands stilling vil blive.

Som de ærede medlemmer vil vide, har regeringen i de sidste år ført forhandlinger med den amerikanske regering om ophævelse af traktaten om beskyttelse af Grønland af 9. april 1941. Danmark har herunder gradvis overtaget bemandingen og driften af de meteorologiske stationer på Grønland. Men iøvrigt er disse forhandlinger ikke tilendebragt. I tilfælde af at vi slutter os til Atlantpagten, må det antages, at forsvaret af Grønland fremtidig mindre vil være et spørgsmål mellem De Forenede Stater og Danmark end et anliggende, der, som andre forsvarsproblemer, Danmark er interesseret i, inden Danmark tager stilling, kan drøftes af det i traktaten hjemlede råd, hvori også Danmark får sæde.

Jeg har drøftet denne sag indgående med den amerikanske udenrigsminister og herunder fremhævet, at vi fra dansk side som hidtil vil lægge vægt på selv gradvis at overtage flere og flere af etableringerne i Grønland.

Jeg fandt hos den amerikanske regering en levende forståelse for nødvendigheden af, at den danske administration på Grønland ligesom hidtil foregår uden forsøg på indblanding fra amerikanske myndigheders side, og at de gældende regler om samkvem med den indfødte befolkning fortsat respekteres.

Udenrigsminister Acheson lagde megen vægt på at understrege de amerikanske basers udelukkende defensive karakter. Han udtalte herom, at lige så lidt som andre baser indenfor de traktatområder, der tilhører deltagerne i den Nordatlantiske Pagt, ville baserne i Grønland nogensinde blive benyttet til fremme af aggressive formål. Hele pagtens formål var defensivt, og hvilket som helst militære adgangsrettigheder, som måtte stå til medlemmernes rådighed, individuelt eller kollektivt, var udelukkende bestemt til at bruges til at imødegå angreb.

Den amerikanske udenrigsminister sagde videre, at Grønland ikke ville blive brugt som angrebsbase. Det vil være en del af det område, som skal forsvares, og ville

også udgøre en del af det forsvar, som eventuelt måtte stilles til rådighed til imødegåelse af et angreb på andre pagtdeltageres territorium.

Det kunne meget muligt blive nødvendigt at føre forsvaret af det nordatlantiske område på et vidtspændende grundlag for at imødegå angreb i en hvilken som helst del af området.

Selv ser jeg således på det, at den Nordatlantiske Traktat vil afgive en hensigtsmæssig ramme for en tilfredsstillende løsning af vore problemer i Grønland. Traktaten er en defensiv forholdsregel, og jeg modtog som sagt udtrykkelige forsikringer fra udenrigsminister Acheson om, at der ikke under nogen omstændighed vil blive gjort forsøg på at benytte Grønland til angreb mod noget fremmed land. Ingen baser indenfor dette territorium vil blive benyttet til andet end forsvar af det nordatlantiske område.

Jeg har set den påstand fremsat, at vi er ved at sælge Grønland for nogle kanoner. Dette er urigtigt.

Grønland er ikke solgt og er ikke til salg. Vi fraskriver os ikke nogen ret over landet ved at indtræde i Atlantpagten.

Traktaten indgås ifølge artikel 13 foreløbig for et tidsrum af 20 år. At hensyn til traktatens almindelige krigsforhindrende hensigt er det nødvendigt, at den kan gælde uforstyrret i en årrække, således at den i fuldt omfang kan gøre sin indfyldelse gældende.

Artikel 12 giver dog ethvert deltagerland ret til efter 10 års forløb at kræve almindelig rådslagning om en revision, således at der kan foretages de ændringer i traktaten, som er naturlige under hensyn til den politiske udvikling, der i mellemtiden har fundet sted. Der nævnes i så henseende særligt udviklingen af verdensomfattende såvel som regionale ordninger i medfør af De Forenede Nationers pagt til opretholdelse af international fred og sikkerhed.

Men i øjeblikket må vi sætte vor lid til den Nordatlantiske Traktat i tillid til, at den vil være i stand til at løse sin opgave, der kan sammenfattes i det ene: at bidrage til bevarelse af verdensfreden gennem opretholdelse af sikkerhed i det nordatlantiske område i overensstemmelse med deltagerenes urokkelige ønske om at leve i fred og god forståelse med alle nationer og alle regeringer.

Det forslag til rigsdagsbeslutning, som jeg på regeringens vegne har forelagt, går ud på, at rigsdagen meddeler sit samtykke